

Štvrtok 14. apríla 2016

P8_TA(2016)0137

Súkromný sektor a rozvoj**Uznesenie Európskeho parlamentu zo 14. apríla 2016 o súkromnom sektore a rozvoji (2014/2205(INI))**

(2018/C 058/23)

Európsky parlament

- so zreteľom na článok 208 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Silnejšia úloha súkromného sektora vzhľadom na dosiahnutie inkluzívneho a udržateľného rastu v rozvojových krajinách (COM(2014)0263) a závery Rady o tomto oznámení z 23. júna 2014 a z 12. decembra 2014,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Globálne partnerstvo pre odstránenie chudoby a trvalo udržateľný rozvoj po roku 2015 (COM(2015)0044),
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Dôstojný život pre všetkých (COM(2013)0092) a na závery Rady o tomto oznámení z 25. júna 2013,
- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Zvyšovanie vplyvu rozvojovej politiky EÚ: program zmien (COM(2011)0637), ako aj na závery Rady o tomto oznámení zo 14. mája 2012,
- so zreteľom na akčný plán súkromných investícií do cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, ako sa uvádza v správe Konferencie OSN pre obchod a rozvoj (UNCTAD) o svetových investíciách za rok 2014 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 26. februára 2014 o podpore rozvoja prostredníctvom zodpovedných obchodných praktík, a to aj pokiaľ ide o úlohu ťažobného priemyslu v rozvojových krajinách ⁽²⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2014 o EÚ a celosvetovom rozvojovom rámci na obdobie po roku 2015 ⁽³⁾,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. mája 2015 o financovaní rozvoja ⁽⁴⁾ a najmä na výzvu na zladenie súkromného sektora s cieľmi v oblasti udržateľného rozvoja (SDG),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 13. marca 2014 o úlohe vlastníckych práv, vlastníctva majetku a vytvárania bohatstva pri odstraňovaní chudoby a podpore trvalo udržateľného rozvoja v rozvojových krajinách ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na správu Komisie Rade a Európskemu parlamentu o činnostiach platformy EÚ pre kombinované financovanie v rámci vonkajšej spolupráce od jej zriadenia do konca júla 2014 (COM(2014)0733),
- so zreteľom na Parížsku deklaráciu o účinnosti pomoci z 2. marca 2005 a Akčný plán z Akkry zo 4. septembra 2008,

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/wir2014_en.pdf

⁽²⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0163.

⁽³⁾ Prijaté texty, P8_TA(2014)0059.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P8_TA(2015)0196.

⁽⁵⁾ Prijaté texty, P7_TA(2014)0250.

Štvrtok 14. apríla 2016

- so zreteľom na osobitnú správu Európskeho dvora audítorov č. 16/2014 s názvom Účinnosť kombinovania grantov v rámci regionálnych investičných nástrojov s pôžičkami od finančných inštitúcií na podporu vonkajších politík EÚ,
- so zreteľom na Pusanské partnerstvo pre účinnú rozvojovú spoluprácu z 1. decembra 2011 ⁽¹⁾, a najmä na jeho bod 32, v ktorom sa uvádza potreba uznať vedúcu úlohu súkromného sektora pri presadzovaní inovácií, vytváraní bohatstva, príjmov a pracovných miest, mobilizácii domácich zdrojov a súčasne prispieť k znižovaniu chudoby,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie o verejno-súkromnej spolupráci ⁽²⁾ a partnerstvo za prosperitu ⁽³⁾, ktoré vyplynulo zo Základného kameňa súkromného sektora v Pusane,
- so zreteľom na výsledný dokument konferencie OSN o trvalo udržateľnom rozvoji Rio+20, ktorá sa konala od 20. do 22. júna 2012, s názvom Takúto budúcnosť chceme ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv ⁽⁵⁾,
- so zreteľom na iniciatívu OSN Global Compact a na usmernenia OECD pre nadnárodné spoločnosti: vzájomné dopĺňanie a významné príspevky ⁽⁶⁾,
- so zreteľom na rámec investičnej politiky pre udržateľný rozvoj (IPFSD) konferencie UNCTAD ⁽⁷⁾,
- so zreteľom na stratégiu rozvoja súkromného sektora na obdobie 2013 – 2017, ktorú vypracovala skupina Africkej rozvojovej banky, s názvom Podpora transformácie súkromného sektora v Afrike ⁽⁸⁾,
- so zreteľom na tripartitné vyhlásenie MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných spoločností a sociálnej politiky ⁽⁹⁾,
- so zreteľom na Linskú deklaráciu UNIDO: Na ceste k inkluzívnemu a udržateľnému priemyselnému rozvoju (ISID) ⁽¹⁰⁾,
- so zreteľom na program dôstojnej práce MOP,
- so zreteľom na článok 9 ods. 2 písm. b) Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach osôb so zdravotným postihnutím, ktorý stanovuje povinnosť zabezpečiť, aby súkromné subjekty, ktoré poskytujú zariadenia a služby verejné alebo poskytované verejnosti, zohľadňovali všetky hľadiská dostupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím ⁽¹¹⁾,
- so zreteľom na stratégiu EÚ pre sociálnu zodpovednosť podnikov na obdobie rokov 2011 – 2014 (COM(2011)0681),
- so zreteľom na rozvojový rámec na obdobie po roku 2015, podľa ktorého je súkromný sektor hlavný partner pri vykonávaní a má dôležitú úlohu pri prechode na ekologické hospodárstvo,
- so zreteľom na dobrovoľné usmernenia pre zodpovednú správu držby pôdy z roku 2010 ⁽¹²⁾,

⁽¹⁾ <http://www.oecd.org/development/effectiveness/49650173.pdf>

⁽²⁾ http://www.mofa.go.jp/mofaj/annai/honsho/seimu/nakano/pdfs/hlf4_5.pdf

⁽³⁾ http://www.ifc.org/wps/wcm/connect/topics_ext_content/ifc_external_corporate_site/idg_home/p4p_home

⁽⁴⁾ <http://www.uncsd2012.org/content/documents/727The%20Future%20We%20Want%2019%20June%201230pm.pdf>

⁽⁵⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

⁽⁶⁾ <http://www.oecd.org/corporate/mne/34873731.pdf>

⁽⁷⁾ http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/diaepcb2012d5_en.pdf

⁽⁸⁾ http://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Policy-Documents/2013-2017_-_Private_Sector_Development_Strategy.pdf

⁽⁹⁾ http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_emp/-emp_ent/-multi/documents/publication/wcms_094386.pdf

⁽¹⁰⁾ http://www.unido.org/fileadmin/Lima_Declaration.pdf

⁽¹¹⁾ http://www.un.org/disabilities/documents/convention/convention_accessible_pdf.pdf

⁽¹²⁾ <http://www.fao.org/nr/tenure/voluntary-guidelines/en/>

Štvrtok 14. apríla 2016

- so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre rozvoj a stanoviská Výboru pre zahraničné veci a Výboru pre medzinárodný obchod (A8-0043/2016),
- A. keďže úloha verejného sektora je veľmi dôležitá na dosiahnutie cieľov v oblasti udržateľného rozvoja (SDG); keďže súkromný sektor je hybnou silou tvorby bohatstva a hospodárskeho rastu vo všetkých trhových hospodárstvach a v rozvojových krajinách vytvára 90 % pracovných miest a príjmov; keďže súkromný sektor predstavuje 84 % HDP v rozvojových krajinách podľa údajov Organizácie Spojených národov (OSN) a má kapacitu na zabezpečenie udržateľného základu na mobilizáciu domácich zdrojov, čo za predpokladu riadnej regulácie, dodržiavania ľudských práv, ochrany životného prostredia a prepojenia s konkrétnym dlhodobým zlepšovaním v oblasti domáceho hospodárstva, udržateľného rozvoja a znižovania rozdielov, vedie k menšej závislosti od pomoci;
- B. keďže podľa indexu ľudskej chudoby rozvojového programu OSN 1,2 miliardy osôb zarába menej než 1,25 dolára za deň; keďže nerovnosť rastie a spolu s chudobou je jednou z najväčších hrozieb pre celosvetovú stabilitu;
- C. keďže existuje jasná súvislosť medzi rozvojom silného spracovateľského priemyslu a znižovaním trhovej chudoby: zvýšením pridanej hodnoty priemyselnej výroby na obyvateľa o 1 % sa zníži počet chudobných o takmer 2 %⁽¹⁾;
- D. keďže sú potrebné značné investície, pričom podľa odhadov je výška prostriedkov, ktoré treba ročne poskytnúť v rozvojových krajinách, o 2,4 bilióna USD vyššia, ako sú súčasné výdavky; keďže súkromné financovanie môže dopĺňať, ale nie nahrádzať verejné financovanie;
- E. keďže Organizácia Spojených národov vyhlásila rok 2012 za Medzinárodný rok družstiev, aby sa zdôraznila ich úloha pri zabezpečovaní rozvoja, zlepšovaní postavenia ľudí, posilňovaní ľudskej dôstojnosti a pomoci pri plnení miléniových rozvojových cieľov (MDG); keďže družstevný sektor má celosvetovo približne 800 miliónov členov vo vyše 100 krajinách a odhaduje sa, že vytvára vyše 100 miliónov pracovných miest na celom svete;
- F. keďže mikropodniky a malé a stredné podniky, ktoré tvoria základ všetkých trhových hospodárstiev, sa musia vyrovnávať s omnoho väčšou regulačnou záťažou v rozvojových krajinách ako v rámci EÚ a väčšina z nich pracuje v tieňovom hospodárstve postihovanom kolísavosťou, kde im je upieraná právna ochrana, pracovné práva a prístup k financovaniu; keďže podľa správy Svetovej banky o „podnikaní“ (Doing Business) za rok 2014 sú práve najchudobnejšie krajiny najviac vystavené regulačnej záťaži⁽²⁾;
- G. keďže industrializácia (najmä prostredníctvom rozvoja miestnych malých a stredných podnikov a malých a stredných priemyselných odvetví) je hybnou silou blahobytu a rozvoja;
- H. keďže v Deklarácii OSN o práve na rozvoj z roku 1986 sa rozvoj potvrdzuje ako základné ľudské právo; keďže táto deklarácia sa hlási k prístupu založenému na ľudských právach, ktorý sa vyznačuje napĺňaním všetkých ľudských práv (hospodárskych, sociálnych, kultúrnych, občianskych a politických); a keďže deklarácia sa rovnako hlási k posilňovaniu medzinárodnej spolupráce;

⁽¹⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

⁽²⁾ skupina Svetovej banky, Doing Business 2014: Understanding Regulations for Small and Medium-Size Enterprises (Pochopenie právnych predpisov pre malé a stredné podniky), 29. októbra 2013.

Štvrtok 14. apríla 2016

- I. keďže priame zahraničné investície majú potenciál prispieť k dosiahnutiu cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, ako sa to odráža v návrhu akčného plánu pre investície do cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja predloženom Konferenciou OSN pre obchod a rozvoj (UNCTAD) (akčný plán na podporu príspevkov súkromného sektora ⁽¹⁾), ak budú priame zahraničné investície náležitým spôsobom regulované a budú súvisieť s konkrétnymi zlepšeniami v domácom hospodárstve, napr. v oblasti transferu technológií a vytvárania možností odbornej prípravy pre miestnu pracovnú silu vrátane žien a mladých ľudí;
- J. keďže dovozné clá majú veľmi dôležitú úlohu pri zabezpečovaní verejných príjmov a umožňovaní rastu začínajúcich podnikov v rámci vlastného domáceho trhu rozvojových krajín; keďže dovozné clá na spracované poľnohospodárske výrobky môžu poskytovať priestor na zvyšovanie pridanej hodnoty a vytváranie pracovných miest v rámci vidieckych hospodárstiev a zároveň podporovať potravinovú bezpečnosť;
- K. keďže 60 % pracovných miest v rozvojovom svete sa vyskytuje v neformálnom sektore v mikropodnikoch a malých a stredných podnikoch a 70 % mikropodnikov a malých a stredných podnikov nedostáva nijaké finančné prostriedky od finančných inštitúcií, hoci ich potrebujú, aby rástli a vytvárali pracovné miesta;
- L. keďže 51 zo 100 najväčších hospodárskych subjektov na svete sú korporácie a prvých 500 nadnárodných korporácií vytvára takmer 70 % svetového obchodu;
- M. keďže priemerná pridaná hodnota priemyselnej výroby na obyvateľa v priemyselných krajinách je 10 násobne vyššia než v rozvojových krajinách a 90 násobne vyššia než v najmenej rozvinutých krajinách ⁽²⁾;
- N. keďže fiškálny priestor rozvinutých a rozvojových krajín je de facto obmedzený požiadavkami globálnych investorov a finančných trhov; keďže podľa informácií MMF na rozvojové krajiny osobitne nepriaznivo pôsobí skutočnosť, že právnické osoby sa vyhýbajú daňovým povinnostiam, pretože tieto krajiny sa spoliehajú viac na daň z príjmu právnických osôb na zvyšovanie príjmov než krajiny OECD; keďže postupy, ktoré uľahčujú daňové úniky nadnárodných spoločností a jednotlivcov, vo veľkej miere využívajú aj členské štáty EÚ;
- O. keďže skupina na vysokej úrovni poskytujúca poradenstvo generálnemu tajomníkovi OSN Pan Ki-munovi v otázkach programu rozvoja na obdobie po roku 2015, ktorá viedla konzultácie s generálnymi riaditeľmi 250 spoločností (s ročnými príjmami vo výške 8 miliónov USD) z 30 krajín, dospela k záveru, že udržateľnosť musí byť včlenená do podnikových stratégií, aby boli spoločnosti schopné využiť obchodné príležitosti na udržateľný rast; keďže ochotu súkromného sektora prispievať na udržateľný rozvoj často brzdí nedostatok jasných modelov pre podniky, aby sa mohli zapájať do partnerstiev s verejným sektorom; keďže súkromný sektor je potenciálnym poskytovateľom tovaru a služieb chudobným spoločnostiam a ľuďom, pričom znižuje náklady, zlepšuje výber a prispôbovanie výrobkov a služieb ich osobitným potrebám, a tiež prispieva k šíreniu environmentálnych a sociálnych záruk a noriem;
- P. keďže neexistuje všeobecne uznávaná definícia verejno-súkromného partnerstva (VSP), tieto partnerstvá možno definovať ako viacstranné dohody medzi súkromnými aktérmi, verejnými orgánmi a organizáciami občianskej spoločnosti, ktorých cieľom je dosiahnuť všestranne prínosné verejné ciele prostredníctvom spoločného využívania zdrojov a/alebo odborných znalostí;
- Q. keďže európske inštitúcie v oblasti financovania rozvoja (EDFI) – skupina 15 dvojstranných inštitúcií, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu pri poskytovaní dlhodobého financovania pre súkromný sektor v rozvojových a reformujúcich sa hospodárstvach, sa snažia investovať do spoločností s rozličnými účinkami na rozvoj, od spoľahlivého zásobovania elektrickou energiou a čistou vodou po poskytovanie financovania MSP a prístup malých fariem na trhy;

⁽¹⁾ http://unctad.org/en/PublicationChapters/wir2014ch4_en.pdf

⁽²⁾ http://www.unido.org/fileadmin/user_media/Services/PSD/WP4_2014_Industrialisation_and_social_well-being.pdf

Štvrtok 14. apríla 2016

- R. keďže VSP boli desaťročia bežnou formou podnikania v rozvinutých krajinách, najmä v európskych krajinách a v USA, a v súčasnosti ich vo veľkej miere v rozvojových krajinách využíva väčšina darcov, pričom predstavujú približne 15 – 20 % celkových investícií do infraštruktúry;
- S. keďže 2,5 miliardy ľudí najmä z rozvojových krajín, z ktorých väčšinu tvoria ženy a mladí ľudia, naďalej nemá prístup k podnikateľským komunitám, formálnemu finančnému sektoru a príležitostiam vlastníť majetok a pôdu; keďže pretrvávajú rodové rozdiely vo výške 6 až 9 percentuálnych bodov medzi príjmovými skupinami v rozvojových krajinách; keďže sociálny dialóg je dôležitým nástrojom podpory rodovej rovnosti na pracovisku a boja proti nedostatočnému zastúpeniu podnikateľských komunit v rozvojových krajinách;
- T. keďže dobre pripravené a účinne realizované VSP sú schopné mobilizovať dlhodobé súkromné a verejné finančné prostriedky, viesť k inováciám technológií a obchodných modelov a vytvoriť vlastné mechanizmy, čím sa zabezpečí, že tieto partnerstvá budú zodpovedné za výsledky v oblasti rozvoja;
- U. keďže VSP v rozvojových krajinách sú doteraz väčšinou zamerané na odvetvia energetiky, infraštruktúry a telekomunikácie, zatiaľ čo ich potenciál v odvetviach, ako sú poľnohospodárstvo, vzdelanie, zelené technológie, výskum a inovácie, zdravotná starostlivosť a vlastnícke práva, je do značnej miery nevyužitý;
- V. keďže takmer dve tretiny pôžičiek, ktoré Európska investičná banka (EIB) poskytla africkým, karibským a tichomorským štátom (AKT) v posledných desiatich rokoch, boli určené na činnosti súkromného sektora; keďže investičný nástroj EIB vytvorený na základe dohody z Cotonou bol uznaný ako jedinečný revolvingový fond rizikového kapitálu na financovanie rizikovejších investícií na podporu rozvoja súkromného sektora;
- W. keďže hoci sa každoročne v rozvojových krajinách zamestná 45 miliónov uchádzačov o pracovné miesta ⁽¹⁾, 34 % firiem v 41 krajinách priznáva, že nevedia nájsť potrebných pracovníkov;
- X. keďže v súvislosti s programom zmien sa kombinované financovanie považuje za dôležitý nástroj získavania ďalších zdrojov, v rámci ktorého sa granty EÚ kombinujú s pôžičkami alebo vlastným kapitálom verejných a súkromných investorov; keďže hoci v osobitnej správe Európskeho dvora audítorov č. 16 (2014) o využívaní kombinovaného financovania sa dospelo k záveru, že v prípade takmer polovice skúmaných projektov nie sú dostatočné dôkazy na to, aby bolo možné pokladať granty za odôvodnené, pričom v prípade niekoľkých z týchto prípadov existujú náznaky, že investície by sa boli uskutočnili aj bez príspevia EÚ;
- Y. keďže spracovateľský priemysel s približne 470 miliónmi pracovných miest na celom svete v roku 2009 a približne pol miliardou pracovných miest na svete v roku 2013 ⁽²⁾ predstavuje vysoký potenciál pre zamestnanosť a tvorbu bohatstva a dôstojnú a vysoko kvalifikovanú prácu;
- Z. keďže svetové bohatstvo sa čoraz viac sústreďuje v rukách malej skupiny bohatej elity a predpokladá sa, že najbohatšie 1 % bude do roku 2016 vlastníť viac ako polovicu svetového bohatstva;
- AA. keďže spravodlivé a progresívne zdanenie s prvkami sociálneho zabezpečenia a sociálnej spravodlivosti zohráva kľúčovú úlohu pri znižovaní nerovností tým, že zabezpečuje prerozdelenie bohatstva v krajine smerom od občanov s vyšším príjmom k tým, ktorí sú v najväčšej núdzi;

⁽¹⁾ Building an Employment-Oriented Framework for Strong, Sustainable and Balanced Growth – v podkladovom dokumente Challenges of Growth, Employment and Social Cohesion (výzvy rastu, zamestnanosti a sociálnej súdržnosti) na konferenciu na vysokej úrovni MOP-MMF, MOP 2010.

⁽²⁾ https://www.unido.org/fileadmin/user_media/Research_and_Statistics/UNIDO_IDR_2013_main_report.pdf

Štvrtok 14. apríla 2016

Dlhodobá stratégia spolupráce so súkromným sektorom

1. uznáva, že investície súkromného sektora v rozvojových krajinách môžu prispieť k dosiahnutiu cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, ak sú riadne regulované; víta závery Rady z 12. decembra 2014 týkajúce sa významnejšej úlohy súkromného sektora v rozvojovej spolupráci a súhlasí s nimi; víta iniciatívu Komisie, ktorej cieľom je podporiť súkromný sektor v tom, aby sa rovnako ako iné vládne a mimovládne rozvojové organizácie a inkluzívne podnikateľské modely, ako sú družstvá a sociálne podniky, stal významným partnerom v zabezpečovaní inkluzívneho a udržateľného rozvoja v rámci cieľov OSN v oblasti trvalo udržateľného rozvoja, z čoho vyplýva záväzok súkromného sektora týkajúci sa dobrej správy vecí verejných, zmiernenia chudoby, tvorby bohatstva prostredníctvom udržateľných investícií, ako aj znižovania nerovností a podpory ľudských práv a noriem v oblasti životného prostredia a posilňovania miestnych hospodárstiev; zdôrazňuje, že rôzne úlohy aktérov súkromného a verejného sektora musia byť plne pochopené a uznané všetkými zúčastnenými stranami;
2. vyzýva Komisiu, aby sa aj naďalej aktívne zapájala do diskusií o programe udržateľného rozvoja do roku 2030 a zároveň uznala rozmanitosť súkromného sektora a výzvy, ktorým čelí pri zmiernení chudoby najviac marginalizovaných a najvzdialenejších skupín obyvateľstva; domnieva sa, že akákoľvek politika EÚ so zámerom zapojiť súkromný sektor do rozvoja musí spresniť, ktorý segment súkromného sektora má na mysli;
3. zdôrazňuje, že budúce partnerstvá v rámci programu udržateľného rozvoja do roku 2030 musia byť viac zamerané na riešenie chudoby a nerovnosti; pripomína, že oficiálna rozvojová pomoc (ODA) musí ostať kľúčovým prostriedkom na odstraňovanie všetkých foriem chudoby a uspokojovanie základných sociálnych potrieb v rozvojových krajinách, a nemôže ju nahradiť súkromné financovanie; uznáva možnosti dosiahnutia pákového efektu v oblasti súkromných financií prostredníctvom oficiálnej rozvojovej pomoci v prípade, že bude dodržaná transparentnosť, zodpovednosť, vlastníctvo a zosúladenie s prioritami krajiny a rizikom udržateľnosti dlhu;
4. vyzýva na zvýšenie verejných investícií do verejných služieb prístupných pre všetkých, najmä pokiaľ ide o sektor dopravy, zdravia, vzdelávania a prístup k pitnej vode;
5. domnieva sa, že súkromný a verejný sektor sú najúčinnnejšie, keď spolupracujú v záujme vytvorenia zdravého prostredia pre investície, podnikateľskú činnosť a základy hospodárskeho rastu; zdôrazňuje, že všetky partnerstvá a zväzky so súkromným sektorom sa musia sústreďovať na priority týkajúce sa spoločnej hodnoty, v ktorých sa spájajú ciele v oblasti podnikania s cieľmi EÚ v oblasti rozvoja, a zohľadňovať medzinárodné normy v oblasti účinnosti rozvoja; nazdáva sa, že musia byť navrhované a riadené spoločne s príslušnými partnerskými krajinami, aby sa zabezpečilo spoločné znášanie rizík, zodpovednosti a prínosov, nákladová efektívnosť a presné ciele v oblasti rozvoja, pravidelné čiastkové ciele, jasne vymedzená zodpovednosť a transparentnosť;
6. víta úlohu, ktorú pri urýchlovaní domáceho rozvoja zohrávajú investície zahraničného súkromného sektora v rozvojových krajinách; ďalej zdôrazňuje, že je dôležité podporiť zodpovedné investície, ktoré stimulujú miestne trhy a pomáhajú zmierniť chudobu;
7. podporuje prácu združenia európskych finančných inštitúcií v oblasti rozvoja (EDFI), keďže jeho členovia poskytujú kapitál podnikom v rozvojových krajinách prostredníctvom priamych investícií do spoločností, ako aj nepriamo tým, že vkladajú kapitál do miestnych komerčných bánk a do súkromného kapitálu na vyvíjajúcom sa trhu, so zameraním na mikropodniky a malé a stredné podniky (MMSP); dôrazne žiada Európsku komisiu, aby podporila tento druh programov v rámci financovania a spolupráce, keďže súkromný sektor je v rozvojových krajinách nanajväč dôležitý;
8. vyzýva na vypracovanie účinnejších noriem v oblasti transparentnosti a zodpovednosti pre technologické spoločnosti z EÚ v súvislosti s vývozom technológií, ktoré možno využiť na porušovanie ľudských práv, napomáhanie korupcii alebo kroky namierené proti bezpečnostným záujmom EÚ;
9. zdôrazňuje, že obchodné, investičné, bezpečnostné a rozvojové politiky EÚ sú vzájomne prepojené a majú priamy vplyv na rozvojové krajiny; pripomína, že v článku 208 Lisabonskej zmluvy sa stanovuje zásada súdržnosti politik v záujme rozvoja, v rámci ktorej sa vyžaduje, aby sa ciele rozvojovej spolupráce zohľadňovali v politikách, ktoré môžu mať vplyv na rozvojové krajiny; žiada, aby boli všetky obchodné a investičné politiky hodnotené vzhľadom na vplyv na rozvoj, najmä pokiaľ ide o univerzálny prístup k tovarom a službám všeobecného záujmu; zdôrazňuje, že je dôležité skvalitniť kapitoly o trvalo udržateľnom rozvoji vo všetkých budúcich dvojstranných obchodných dohodách, a to s cieľom zahrnúť účinné systémy podávania správ pre súkromný sektor;

Štvrtok 14. apríla 2016

10. zdôrazňuje, že je potrebné pozrieť sa na to, ako sa môže súkromný sektor ďalej angažovať v rámci európskej susedskej politiky s cieľom pomôcť vytvárať hospodársky rast a pracovné miesta v európskom susedstve, napríklad prostredníctvom výmeny odborných poznatkov týkajúcich sa poskytovania prístupu ku kapitálu;
11. vyzýva Komisiu, aby propagovala, podporovala a financovala verejno-verejné partnerstvá ako prvú možnosť a zahrnula povinné a verejne dostupné ex ante posúdenia vplyvu, pokiaľ ide o chudobu a sociálnu otázku, do vykonávania rozvojových programov spolu so súkromným sektorom;
12. vyzýva EÚ, aby začala viesť formálne konzultácie s organizáciami občianskej spoločnosti a spoločenstvami, na ktoré majú rozvojové projekty priamy či nepriamy vplyv;
13. zdôrazňuje obrovský potenciál pridanej hodnoty EÚ, ktorá vzniká prostredníctvom partnerstiev so súkromným sektorom v úzkej spolupráci s členskými štátmi a príslušnými medzinárodnými organizáciami, z ktorých mnohé majú preukázateľné skúsenosti so spolupracou so súkromným sektorom; zdôrazňuje, že plne fungujúce trhové hospodárstvo založené na zásade právneho štátu je aj naďalej dôležitým hnacím motorom hospodárskeho a sociálneho rozvoja a že rozvojová politika EÚ by mala odrážať túto skutočnosť;
14. víta rámec pre obchodné vzťahy s OSN, v ktorom sa zdôrazňuje skutočnosť, že silný súkromný sektor dosahujúci hospodársky rast je nevyhnutný pre dosahovanie trvalo udržateľných rozvojových cieľov a že súkromný sektor významne prispieva k spoločnému hospodárskemu, sociálnemu a environmentálnemu pokroku;
15. víta účasť súkromného sektora na fóre na vysokej úrovni OECD o účinnosti pomoci; víta najmä iniciatívy prijaté v tejto súvislosti, ktoré sa týkajú inovatívnych spôsobov mobilizácie financovania rozvoja zo súkromného sektora, a spoločné vyhlásenie z Pusanu z roku 2011 o rozšírení a posilnení spolupráce verejného a súkromného sektora pre rozsiahly, inkluzívny a udržateľný rast;
16. víta skutočnosť, že podiel neviazanej bilaterálnej pomoci sa sústavne zvyšoval, vyjadruje však znepokojenie nad pokračujúcimi formálnymi a neformálnymi druhmi viazanej pomoci⁽¹⁾; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby splnili svoj záväzok v rámci Európskeho konsenzu o rozvoji „podporovať ďalšie uvoľnenie pomoci nad rámec existujúcich odporúčaní OECD“; zdôrazňuje potenciál ďalšej neviazanej pomoci podnecovať rast, ktorý by bol prínosom pre miestne podniky v rozvojových krajinách; požaduje zvýšenie skutočnej pomoci („real aid“) a udržateľné budovanie regionálnych/miestnych hodnotových reťazcov; požaduje ďalšie posilnenie postavenia miestnych aktérov a zdôrazňuje význam budovania udržateľných regionálnych/miestnych hodnotových reťazcov; zdôrazňuje význam miestnej a regionálnej zodpovednosti, ako aj vlastných vnútroštátnych stratégií a reformných programov partnerských krajín, zapojenia rozvojových projektov a pridanej hodnoty, ktorá vzniká zaistením miestnych dodávateľských reťazcov; verí, že rozvojová politika zohráva dôležitú úlohu v reakcii na príčiny súčasných migračných tokov do EÚ;
17. rovnako uznáva právo všetkých krajín, najmä rozvojových krajín, aby stanovili dočasné kapitálové obmedzenia s cieľom zabrániť tomu, aby finančná kríza vznikala ako následok krátkodobých a nestálych súkromných finančných tokov; žiada odstránenie obmedzení týkajúcich sa tohto práva zo všetkých obchodných a investičných dohôd vrátane dohôd na úrovni WTO;
18. poukazuje na to, že je potrebné, aby EÚ pri svojej podpore súkromného sektora zohľadňovala prístupnosť, keďže vylúčenie veľkých skupín obyvateľstva, ako napríklad osôb so zdravotným postihnutím, oberá súkromné podniky o trh nezanedbateľnej veľkosti;

Podporovanie miestneho súkromného sektora v rozvojových krajinách

19. poukazuje na to, že mikropodniky a MSP v rozvojových krajinách môžu byť vystavené omnoho väčšej regulačnej záťaži ako takéto podniky v krajinách v EÚ a že nie sú právne chránené, nemajú vlastnícke práva a fungujú v nestabilnom neformálnom hospodárstve; v tejto súvislosti poukazuje na dôležitosť systémov registrácie pôdy; zdôrazňuje potrebu podporovať miestny súkromný sektor v rozvojových krajinách, napr. prostredníctvom prístupu k financovaniu a podpory podnikania; vyzýva Komisiu, iných darcov a rozvojové agentúry, aby zvýšili podporu na budovanie kapacít domácich MSP;

⁽¹⁾ ActionAid (2005): Real Aid, An Agenda for Making Aid Work (Skutočná pomoc. Agenda na vykonávanie pomoci), s. 4.

Štvrtok 14. apríla 2016

20. vyzýva EÚ, aby presadzovala rozvojové stratégie s národným vlastníctvom, ktoré formujú príspevky súkromného sektora do rozvojového rámca zameraného na domáce družstvá, MSP, mikropodniky, a najmä drobných poľnohospodárov, pretože oni majú najväčší potenciál byť hnacou silou, pokiaľ ide o spravodlivý rozvoj v krajinách;

21. zdôrazňuje potrebu vo väčšej miere podporovať nadväzovanie partnerstiev s rozvojovými krajinami v záujme modernizácie ich regulačných rámcov vytvorením prostredia priaznivého pre súkromné iniciatívy a poskytovaním podporných mechanizmov pre podniky a zároveň nájsť správnu vyváženosť medzi vytváraním prostredia priaznivého pre investície a ochranou verejných záujmov a prostredia prostredníctvom regulácie; konštatuje, že treba podporovať vytvorenie spoľahlivých bankových systémov a daňových správ v rozvojových krajinách, ktoré sú schopné poskytovať efektívne finančné riadenie a riadenie verejných a súkromných prostriedkov; vyzýva partnerské vlády, aby zaviedli doložku o ukončení platnosti, na základe ktorej bude možné zrušiť nepotrebné opatrenia; konštatuje, že právne predpisy by mali byť predmetom hodnotenia vplyvu s cieľom posúdiť klesajúci trend pri vytváraní pracovných miest a riziká z hľadiska environmentálnych noriem;

22. vyzýva EÚ, aby posilnila schopnosti rozvojových krajín mobilizovať domáce príjmy s cieľom bojovať proti daňovým únikom, korupcii a nezákonným finančným tokom, a najmä prispieť k tomu, aby najmenej rozvinuté krajiny a nestabilné štáty mali možnosť vybudovať účinnejšie a stabilnejšie riadiace inštitúcie, a to aj prostredníctvom vytvorenia spravodlivých a účinných daňových systémov; z toho dôvodu žiada EÚ, aby posilnila svoju finančnú a technickú pomoc rozvojovým krajinám s cieľom zabezpečiť vyššiu úroveň transparentnosti a zodpovednosti; vyzýva EÚ, jej členské štáty, všetky príslušné organizácie, rozvinuté a rozvojové krajiny, ktoré sú signatármi pusanského partnerstva pre účinnú rozvojovú spoluprácu z roku 2011, aby dodržiavali svoje záväzky zintenzívniť svoje úsilie zamerané na boj proti korupcii a nezákonným finančným tokom;

23. vyzýva GR DEVCO Komisie, aby spolupracovalo s GR pre rast pri zvyšovaní počtu regionálnych štruktúr na podporu MSP a mikropodnikov v rozvojových krajinách podľa vzoru siete Enterprise Europe Network s cieľom pomáhať im pri dosahovaní legálneho statusu, získavaní prístupu k finančným prostriedkom a kapitálu a prístupu na trh a prekonávaní právnych prekážok, a najmä podporovať posilňovanie sprostredkovateľských organizácií, ktoré ich zastupujú; zdôrazňuje skutočnosť, že tieto štruktúry by sa mohli časom stať aj prostriedkom na začatie miestnych a regionálnych verejno-súkromných partnerstiev v rôznych oblastiach od agropodnikania po odbornú prípravu a programy zdravotnej starostlivosti, čím by sa uľahčilo budovanie kapacít, prenos znalostí a skúseností a združovanie miestnych a medzinárodných zdrojov;

24. opakuje, že EÚ má zodpovednosť za podporu spravodlivého celosvetového daňového systému, ktorý zahŕňa účinné stanovenie povinných požiadaviek na verejné vykazovanie podľa jednotlivých krajín, pokiaľ ide o nadnárodné spoločnosti, vytvorenie verejných registrov skutočných vlastníkov spoločností, trustov a podobných právnych subjektov, zabezpečenie automatickej výmeny daňových informácií a spravodlivé rozdelenie práv na zdanenie pri rokovaní o daňových a investičných zmluvách s rozvojovými krajinami; domnieva sa tiež, že rozvojové finančné inštitúcie by mali investovať len do spoločností a fondov, ktoré sú ochotné zverejniť svoje skutočné vlastníctvo a informovať o svojich finančných účtoch podľa jednotlivých krajín;

25. pripomína, že colné režimy sú základným prvkom regulačného prostredia prispôbeného rozvoju súkromného sektora v prospech chudobných a vytváraní pracovných miest; so znepokojením však konštatuje, že v dohodách o hospodárskom partnerstve sa nariaďuje zníženie dovozných ciel v širokom spektre hospodárskych odvetví krajín AKT, pričom odstránenie všetkých ciel na dovoz z EÚ by výrazne znížilo príjmy z ciel, v niektorých prípadoch až o 15 – 20 % vládnych príjmov; naliehavo žiada EÚ, aby svoju obchodnú politiku koncipovala v súlade so zásadou súdržnosti politik v záujme rozvoja;

26. víta balík EIB na financovanie projektov s vysokým vplyvom na rozvoj (IFE) vo výške 500 miliónov EUR v rámci investičného nástroja vytvoreného na základe dohody z Cotonou, ktorý EIB umožňuje intenzívnejšie spolupracovať so súkromným sektorom v rizikovejších oblastiach a v náročnejšom prostredí; vyjadruje poľutovanie nad škrtmi v balíku pôžičiek, ktoré EIB poskytuje Azii; zdôrazňuje, že všetky investície EIB poskytované v rámci investičného nástroja vytvoreného na základe dohody z Cotonou by sa mali zladíť s rozvojovými stratégiami daných krajín v súlade so zásadou demokratickej zodpovednosti;

Štvrtok 14. apríla 2016

27. zdôrazňuje skutočnosť, že v nestabilných štátoch a postkonfliktných národoch sú prekážky rozvoja súkromného sektora väčšie ako inde a vyžadujú si cielenejší prístup v záujme zlepšenia investičného prostredia a odstránenia útlmu, zastaraných obchodných predpisov, koristníckeho správania a vysokej miery korupcie; v tejto súvislosti odporúča, aby Komisia spolupracovala s partnerskými krajinami a súkromným sektorom v dialógu o politických reformách, aby sa podarilo prekonať hlbokú nedôveru medzi vládami a súkromným sektorom, ktorú tradične živí snaha o obohacovanie sa, klientelizmus a nedostatok legitímnosti;

28. vyzýva Komisiu, členské štáty a rozvojové krajiny, aby sa vo väčšej miere usilovali podporovať zlepšenie ekonomického postavenia žien a vytvorili podporné mechanizmy pre podnikateľky; konštatuje, že prístup k finančnému začleneniu žien založený na úsporách preukázal pozitívne výsledky; odporúča prístup založený na začleňovaní rodového hľadiska do všetkých partnerských programov spojený s odbornou prípravou žien, mladých ľudí a osôb so zdravotným postihnutím v oblasti podnikania a cieľovými sieťami ženských podnikateľských anjelov; vyzýva na zvýšenú podporu miestnych podnikateľiek, aby mali prínos z rastu stimulovaného súkromným sektorom; odporúča, aby sa prijali opatrenia na monitorovanie procesu súvisiaceho s posilňovaním ekonomického postavenia žien a konštatuje, že podľa MMF by sa príjem na obyvateľa výrazne zvýšil, ak by mali ženy rovnaký podiel na pracovnej sile ako muži;

Zapojenie európskych a medzinárodných podnikov v záujme trvalo udržateľného rozvoja

29. zdôrazňuje skutočnosť, že potenciál príspevku súkromného sektora k dlhodobu udržateľnému rozvoju je väčší ako jeho finančné zdroje, skúsenosti a odborné znalosti a zahŕňa vytváranie hodnotových reťazcov a distribučných kanálov na miestnej úrovni, čo vedie k vytváraniu pracovných miest, znižovaniu chudoby a nerovností, podpore práv a príležitostí žien a environmentálnej udržateľnosti, zvýšenému dosahu a účinnosti a lepšiemu prístupu k výrobkom, službám a technológiám, ktoré sú dostupné na trhu a cenovo prijateľné; žiada, aby európske úsilie v oblasti rozvoja zohrávalo významnú úlohu pri vykonávaní dohodnutých medzinárodných noriem, ako sú hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a normy MOP, a to aj v spolupráci s podnikmi a investormi, aby sa zabezpečil súlad s hlavnými zásadami a usmerneniami OECD pre nadnárodné podniky v ich obchodných činnostiach a dodávateľských reťazcoch v rozvojových krajinách;

30. zdôrazňuje, že sociálny dialóg je nevyhnutný na zabezpečenie toho, aby sa súkromný sektor účinne zapájal do rozvoja; zdôrazňuje zodpovednosť rozvojových krajín za podporu sociálneho dialógu medzi zamestnávateľmi v súkromnom sektore, zamestnancami a národnými vládami ako na prostriedku na zlepšenie dobrej správy vecí verejných a stability štátov; vyzýva predovšetkým rozvojové krajiny, aby zabezpečili rozšírenie sociálneho dialógu na vývozné spracovateľské zóny a priemyselné zoskupenia;

31. zdôrazňuje, že súkromný sektor, a najmä miestne MSP, musí byť popri dialógu so všetkými ostatnými rozvojovými partnermi zapojený do politického dialógu s cieľom uľahčiť vzájomné porozumenie a zvládnuť očakávania a zároveň zabezpečiť účinnosť a transparentnosť; v tejto súvislosti zdôrazňuje významnú úlohu delegácií EÚ v rozvojových krajinách ako platformy na takéto dialógy; vyzdvihuje pozitívnu úlohu družstiev ako katalyzátorov inkluzívneho rozvoja a ich schopnosť posilňovať postavenie komunít prostredníctvom vytvárania pracovných miest a príjmov; poukazuje predovšetkým na to, že pracovníci vytvorili družstvá a združenia na poskytovanie spoločných služieb s cieľom podporovať vlastnú samostatnú zárobkovú činnosť v neformálnom hospodárstve, zatiaľ čo vo vidieckych oblastiach sporiteľné a úverové družstvá poskytujú prístup k bankovým službám, ktoré chýbajú v mnohých komunitách, a financujú zakladanie malých podnikov a mikropodnikov; uznáva, že súkromný sektor zahŕňa subjekty, ako sú sociálne podniky a organizácie spravodlivého obchodu (Fairtrade), do ktorých práce sú integrované sociálne a environmentálne zásady; vyzýva Komisiu, aby zohľadnila toto úsilie vo svojej práci na úlohe súkromného sektora v rámci rozvoja;

32. vyzýva Komisiu, aby presadzovala návrh investorov a ďalších zainteresovaných strán na podporu záväzných pravidiel týkajúcich sa vykazovania podnikov v sociálnej oblasti, environmentálnej oblasti a oblasti ľudských práv v súlade so smernicou EÚ o podávaní nefinančných správ, ktoré sú súčasťou nových navrhovaných cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja;

Štvrtok 14. apríla 2016

33. vyzýva EÚ, aby prispela k posilňovaniu a budovaniu štruktúr, sietí a inštitúcií pre subjekty domáceho súkromného sektora, najmä mikropodniky a MSP, aby sa mohli zapájať do vnútroštátnej a regionálnej politiky;

34. zdôrazňuje, že jedna z hlavných prekážok, ktoré bránia väčšiemu pôsobeniu súkromného sektora v rozvojových krajinách, spočíva v tom, že neexistujú výnosné projekty, a to v dôsledku nedostatočných právnych, inštitucionálnych a fiškálnych rámcov a kapacít presadzovania, ako aj zdrojov umožňujúcich investičné plánovanie a prípravu projektov; požaduje zintenzívnenie technickej pomoci poskytovanej sektoru verejných podnikov v partnerských krajinách, aby mohli posilňovať svoje kapacity na preberanie zodpovednosti za riadenie VSP a uplatňovať si nároky týkajúce sa vlastníctva na konci procesu; zdôrazňuje, že treba, aby súkromný sektor predvídal dlhodobé investície do výnosov, pretože vzhľadom na závislosť od akcionárov by im mohla chýbať dlhodobá vízia potrebná na výnosy v sociálnych odvetviach, ktoré sú kľúčové pre ľudský rozvoj;

35. konštatuje, že účasť súkromného sektora na infraštruktúre v rozvojových krajinách sa podstatne zvýšila z 18 miliárd USD v roku 1990 na 150 miliárd USD v roku 2013; požaduje pokračujúcu angažovanosť v tejto súvislosti, pričom konštatuje, že chýbajúci prístup k infraštruktúre je hlavnou prekážkou rastu súkromného sektora a oslabuje produkciu a vytváranie pracovných miest;

36. vyzdvihuje obrovský potenciál VSP v poľnohospodárstve na základe jasne vymedzeného a pevného legislatívneho rámca v oblasti vlastníckych práv a istoty držby pôdy s cieľom predchádzať zaberaniu pôdy a zabezpečiť rozsiahlejšiu a účinnejšiu poľnohospodársku výrobu; víta, že v roku 2014 sa začal vykonávať program EÚ na posilnenie správy pôdy v afrických krajinách; odporúča, aby EÚ a jej delegácie zohrávali čoraz významnejšiu úlohu v spolupráci s partnerskými vládami, ako aj EIB, Medzinárodným fondom pre rozvoj poľnohospodárstva (IFAD) a inými podobnými subjektmi zameranými na zapájanie súkromného sektora do vývoja trhovo orientovaných riešení problémov v poľnohospodárstve; zdôrazňuje potrebu zaviesť finančné stimuly, aby sa zabránilo vylúčeniu chudobného obyvateľstva žijúceho vo vzdialených oblastiach a poľnohospodárov, ktorí pestujú plodiny, ktoré nemajú žiadny komerčný význam alebo ktoré pravdepodobne nebudú atraktívne pre partnerov z oblasti agropodnikania; zdôrazňuje, že opatrenia by mali zahŕňať posudzovanie sociálnych a environmentálnych rizík a konzultáciu s legitímnymi zástupcami postihnutých spoločností, od ktorých by sa vyžadoval slobodný, predchádzajúci a informovaný súhlas týkajúci sa príslušného projektu, prípadne poskytnutie právnej pomoci pre tieto spoločnosti; žiada Komisiu, aby k projektom pripájala monitorovacie postupy a aby rokovala o revízií zmlúv v prípadoch, keď sa ukázali ako škodlivé pre miestne obyvateľstvo;

37. vyzdvihuje tiež riziká súvisiace s VSP v poľnohospodárstve vrátane zaberania pôdy, ktorému treba predchádzať; zdôrazňuje význam zamerania pomoci na drobných poľnohospodárov, najmä ženy; vyzýva Komisiu, aby všetky VSP v sektore poľnohospodárstva zahŕňajúce finančné prostriedky EÚ prepojila s komplexnými opatreniami na ochranu drobných poľnohospodárov, pastierov a ďalších zraniteľných používateľov pôdy proti možným stratám prístupu k pôde alebo vode; zdôrazňuje, že opatrenia by mali zahŕňať posudzovanie sociálnych a environmentálnych rizík ako podmienku na začatie príslušného projektu, prípadne na poskytnutie právnej pomoci pre tieto spoločnosti; odporúča nahradenie projektov Novej aliancie G8 iniciatívami v rámci komplexného programu rozvoja afrického poľnohospodárstva (CAADP); zdôrazňuje, že finančné a sociálne kompenzácie musia mať záväzný charakter a že by sa mali vždy brať do úvahy alternatívne plány rozvoja;

38. odporúča, aby EÚ naďalej podporovala projekty týkajúce sa energie z obnoviteľných zdrojov a ekologickej energie v rozvojových krajinách, najmä vo vzdialených vidieckych oblastiach, a to trvalo udržateľným spôsobom; víta skutočnosť, že jednou z priorit balíka IFE, ktorý poskytuje EIB, je investovať do energií, čo sa vo všeobecnosti považuje za kľúčový prvok pri naštartovaní hospodárskeho rastu v Afrike; očakáva, že inovačné nástroje financovania vyvolajú investície súkromného sektora do obnoviteľných zdrojov energie, energetickej účinnosti a prístupu k energii; rovnako nabáda EIB a európske rozvojové finančné inštitúcie na ďalšie financovanie investičných projektov na podporu zmierňovania zmeny klímy a prispôbovania sa zmene klímy v Afrike v súlade so záväzkami a povinnosťami EÚ vyplývajúcimi z Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCCC); pripomína, že treba uprednostniť malé, mimosieťové a decentralizované projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, aby sa zabezpečil prístup k energii vo vidieckych oblastiach, pričom sa zabráni možnému negatívnemu sociálnemu a environmentálnemu dosahu rozsiahlej energetickej infraštruktúry;

Štvrtok 14. apríla 2016

39. nalieha na EÚ, aby vytvorila pevný regulačný rámec založený na kritériách účinnosti rozvoja, v rámci ktorého musí pôsobiť súkromný sektor vrátane podpory dlhodobých zmluvných VSP; nalieha na EÚ, aby podporovala VSP len v prípade, ak iné menej nákladné a riskantné možnosti financovania nie sú k dispozícii, na základe analýzy nákladovej efektívnosti; vyzýva EÚ, aby zaviedla účinné ochranné politiky pre projekty VSP s cieľom zaistiť dodržiavanie ľudských práv vrátane práv žien;

40. víta výsledky združovania verejno-súkromných prostriedkov na zdravotnú starostlivosť a lepší prístup k liekom, ako aj na väčšie využívanie potenciálu transferu technológií v rozvojových krajinách; odporúča, aby sa EÚ stala sprostredkovateľom v otváraní možností spolupráce nad rámec prístupu k liekom v záujme reformy nefunkčných systémov zdravotníctva v rozvojových krajinách; zdôrazňuje, že podpora miestnych MSP sa dá posilniť nielen prostredníctvom nástrojov financovania, ale aj prostredníctvom transferov technológií, budovania kapacít, udržateľného rozvoja dodávateľov a podnikateľských prepojení;

41. zdôrazňuje dôležitosť odstránenia nesúladu medzi systémom vzdelávania a existujúcim trhom práce v rozvojových krajinách; vyzýva Európsku komisiu, aby sprostredkovala programy a podporila VSP, ktoré zahrnú všetky dotknuté zainteresované strany ako školy, univerzity, vzdelávacie centrá a subjekty súkromného sektora s cieľom ponúknuť príležitosti v oblasti odbornej prípravy a vzdelávania relevantné pre trh; podporuje zriadenie inštitúcií duálnej odbornej prípravy, v ktorých sa mladí ľudia pri absolvovaní programov učňovskej prípravy kladúcich dôraz na praktické aspekty povolania môžu zúčastňovať aj na teoretických prednáškach na špecializovaných odborných školách;

42. zdôrazňuje, že rozvoj schopnosti vlád ako regulátorov sa musí posilniť, aby mohli úspešne dosiahnuť udržateľný rozvoj;

Zásady spolupráce so súkromným sektorom

43. zdôrazňuje skutočnosť, že spolupráca s odvetvím podnikov si vyžaduje pružný prístup prispôsobený nielen na základe želaných výstupov, ale aj vzhľadom na rozsah, v akom sú miestne podmienky priaznivé pre súkromné podnikanie a investície; odporúča, aby sa v prípade najmenej rozvinutých krajín a nestabilných štátov uplatňoval odlišný prístup; poznamenáva, že investície a zapojenie súkromného sektora v odvetviach s cieľmi v oblasti trvalo udržateľného rozvoja sú v jednotlivých rozvojových krajinách veľmi odlišné; vyzýva darcov, aby poskytovali väčšinu svojej pomoci najmenej rozvinutým krajinám vo forme grantov;

44. víta kritériá poskytovania priamej pomoci súkromnému sektoru, ktoré Komisia stanovila vo svojom oznámení o súkromnom sektore a rozvoji; žiada o vypracovanie jasne vymedzeného rámca platného pre všetky partnerstvá so súkromným sektorom uplatňujúc kritériá, ako sú opatrenia zamerané na mikropodniky, stratégie prístupu k úverom a pracovné začlenenie znevýhodnených skupín, žien a mladých ľudí, ktoré musia zabezpečiť dodržiavanie zásady súdržnosti politik v záujme rozvoja, zásad účinnosti rozvoja a cieľov rozvojovej politiky, konkrétne zníženia chudoby a nerovnosti; zastáva názor, že akékoľvek rozhodnutie podporovať využívanie VSP prostredníctvom kombinovaného financovania v rozvojových krajinách by malo byť založené na dôkladnom posúdení týchto mechanizmov, pokiaľ ide o vplyv na rozvoj, zodpovednosť a transparentnosť, a na skúsenostiach z minulosti;

45. vyjadruje znepokojenie nad tým, že neboli všade zavedené záruky na zabezpečenie účelného používania verejných financií; zdôrazňuje, že merateľné ukazovatele výstupov a monitorovacie a hodnotiace mechanizmy sa musia odsúhlasiť v prípravnej fáze projektu a zároveň sa musí zabezpečiť, aby boli investície v súlade s medzinárodnými ľudskými právami, sociálnymi a environmentálnymi normami a transparentnosťou, a aby súkromný sektor zaplatil svoj spravodlivý diel daní; zdôrazňuje význam posúdenia rizík, udržateľnosti dlhovej služby, transparentnosti a ochrany investícií; vyzdvihuje význam formálnej konzultačnej a kontrolnej úlohy národných parlamentov a občianskej spoločnosti v zabezpečovaní plnej zodpovednosti a transparentnosti; odporúča, aby sa v rozvojovej krajine, v ktorej rozvojový projekt prebieha, poskytol účinný prístup k spravodlivosti a odškodneniu obetiam podnikového zneužívania;

Štvrtok 14. apríla 2016

46. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili, že podniky zapojené do rozvojových partnerstiev budú v súlade s cieľmi udržateľného rozvoja, budú sa riadiť zásadami sociálnej zodpovednosti podnikov a budú tieto zásady dodržiavať; dôrazne podporuje účinné a komplexné šírenie a vykonávanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv v rámci a mimo EÚ a zdôrazňuje potrebu prijať všetky nevyhnutné politické a legislatívne opatrenia na riešenie nedostatkov v účinnom vykonávaní týchto zásad OSN vrátane prístupu k spravodlivosti; odporúča, aby všetky podniky, ktoré pôsobia v rozvojových krajinách, zabezpečili úroveň transparentnosti v súlade s usmerneniami OECD pre nadnárodné spoločnosti z hľadiska dodržiavania ľudských práv, pozitívne prispievali k sociálnemu a environmentálnemu blahobytu rozvojových krajín a spolupracovali v partnerstve s organizáciami občianskej spoločnosti (OOS); zdôrazňuje, že členské štáty by mali vypracovať národné plány uplatňovania hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a najmä usmernenia OECD vyplývajúce z hĺbkovej analýzy a týkajúce sa zodpovedných dodávateľských reťazcov nerastov a nerastov z oblastí ovplyvnených konfliktom a s vysokým rizikom;

47. zdôrazňuje, že v rámci obchodnej a rozvojovej politiky EÚ je potrebné rešpektovať politický priestor rozvojových krajín, ako aj priestor hospodárskych politík, predovšetkým v najmenej rozvinutých krajinách, aby sa tam, kde je to potrebné, zachovali kľúčové dovozné clá a podporovalo sa vytváranie kvalifikovaných a dôstojných pracovných miest v miestnych výrobných a poľnohospodársko-spracovateľských odvetviach ako možných faktorov vyššej domácej pridanej hodnoty, priemyselného rastu, rastu vývozu a diverzifikácie, ktoré sú kľúčovými prvkami inkluzívnej hospodárskej a sociálnej modernizácie; vyzýva EÚ a členské štáty, aby podporou konkrétnych opatrení zabezpečili, aby nadnárodné podniky platili dane v tých krajinách, v ktorých vytvárajú zisk, a aby presadzovali účinné podávanie správ súkromného sektora rozčlenených podľa jednotlivých krajín a posilnili tým kapacitu mobilizácie domácich zdrojov a spravodlivú hospodársku súťaž;

48. nabáda EÚ, aby podporovala prebiehajúci proces vypracúvania medzinárodného právne záväzného nástroja OSN pre nadnárodné spoločnosti a iné podnikateľské subjekty z hľadiska ľudských práv, keďže to ozrejní povinnosti nadnárodných spoločností v oblasti ľudských práv a spoločností voči štátom, a zabezpečí zavedenie účinných nápravných opatrení pre obeť v prípadoch, keď je domáca jurisdikcia zjavne neschopná tieto spoločnosti účinne stíhať;

49. víta názor Komisie, že strategické piliere programu dôstojnej práce MOP sa musia posilniť ako prostriedok na riešenie nerovnosti a sociálneho vylúčenia, predovšetkým medzi najviac marginalizovanými skupinami vrátane žien, detí, starších osôb a osôb s postihnutím; zdôrazňuje, že je potrebné, aby spoločnosti podporovali spravodlivé zaobchádzanie s pracovníkmi a zabezpečili bezpečné a zdravé pracovné podmienky, sociálnu ochranu a sociálny dialóg, a zároveň umožnili konštruktívny vzťah medzi pracovníkmi, vedením a dodávateľmi;

Ďalší postup: kroky potrebné na to, aby sa súkromný sektor stal trvalým partnerom v rozvojovej politike

50. vyzýva európske inštitúcie a orgány, aby vypracovali jasný, štruktúrovaný, transparentný a zodpovedný rámec, ktorým sa budú riadiť partnerstvá a zväzky so súkromným sektorom v rozvojových krajinách a zdôrazňuje, že súbežne s posilnením úlohy súkromného sektora treba vytvoriť vhodné záruky a inštitucionálne kapacity;

51. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby vyvinuli jasnú a konkrétnu stratégiu na zabezpečenie zosúladenia súkromného sektora s rozvojovými prioritami národných vlád a občianskej spoločnosti v rozvojových krajinách;

52. žiada, aby sa na úrovni EÚ zriadili mnohostranné platformy pre jednotlivé sektory, ktoré budú združovať súkromný sektor, organizácie občianskej spoločnosti, MVO, expertné skupiny, partnerské vlády, darcov, družstevné organizácie, sociálne podniky a ďalšie zainteresované strany s cieľom prekonať zdržanlivosť a nedostatok dôvery medzi partnermi a vyriešiť problémy, ktoré vznikajú náhodne v rámci zásahov rozvojovej spolupráce; v tomto smere zdôrazňuje významnú úlohu delegácií EÚ v jednotlivých krajinách ako subjektu, ktorý takýto dialóg umožňuje; poznamenáva, že návrh Komisie, aby sa posilnili existujúce mechanizmy, napríklad politické fórum o rozvoji, je krok správnym smerom;

Štvrtok 14. apríla 2016

53. uznáva odporúčanie Dvora audítorov, aby Komisia jasne preukázala finančný a rozvojový prínos grantov EÚ pre projekty kombinovaného financovania; podporuje zámer Komisie, ktorá plánuje rozšíriť rozsah pôsobnosti kombinovaného financovania tak, aby zahŕňalo aj oblasti, ktoré sa netýkajú infraštruktúry, ako napríklad udržateľné poľnohospodárstvo, sociálne sektory a rozvoj miestneho súkromného partnerstva, ak Komisia predloží presvedčivé argumenty; trvá však na tom, že všetky operácie v rámci kombinovaného financovania musia byť v úplnom súlade s rozvojom, zásadami účinnosti, ako sú zodpovednosť a transparentnosť, a že sa musí zabezpečiť plnenie cieľov v oblasti trvalo udržateľného rozvoja; vyzýva Komisiu, aby vyhodnotila mechanizmus zlučovania pôžičiek a grantov a aby posilnila svoje riadiace kapacity so zreteľom na projekty kombinovaného financovania, ako odporúča Dvor audítorov; vyzýva Komisiu, aby zdemokratizovala riadiacu štruktúru platformy kombinovaného financovania EÚ a regionálnych nástrojov kombinovaného financovania riadnym zapojením všetkých relevantných zainteresovaných strán na miestnej úrovni vrátane partnerských vlád, národných parlamentov, subjektov súkromného sektora, odborov a miestnych komunít; nalieha na Komisiu, aby posilnila kritériá na stanovenie grantov v rámci pomoci a určenie ich výšky, a aby podrobne špecifikovala pridanú hodnotu kombinovaného financovania v každom jej projekte;

54. žiada rozšírenie súčasného mandátu EIB na poskytovanie zahraničných úverov, aby mala väčšiu úlohu pri dosahovaní trvalo udržateľného rozvoja a aby predovšetkým zohrávala aktívnejšiu úlohu v novej stratégii pre súkromný sektor prostredníctvom kombinovaného financovania, spolufinancovania projektov a rozvoja súkromného sektora na miestnej úrovni; okrem toho žiada väčšiu transparentnosť a zodpovednosť v partnerstvách a projektoch spojených s EIB; pripomína, že prvoradým cieľom finančných operácií EIB vykonávaných v rozvojových krajinách prostredníctvom záruky EÚ poskytnutej EIB by malo byť znižovanie chudoby a v dlhodobom horizonte jej úplné odstránenie; vyzýva EIB a ostatné rozvojové finančné inštitúcie členských štátov, aby zabezpečili, aby spoločnosti, ktoré prijímajú ich podporu, nevyužívali daňové úniky;

55. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila spojitosť partnerstiev a pôžičiek súkromnému sektoru v krajinách s nízkymi príjmami a v nestabilných štátoch s priamymi grantmi pre OOS a ich súlad s rozvojovými prioritami príslušných krajín, aby sa zabezpečila účasť občanov a aby prebiehali viacstranné postupy medzi OOS, miestnymi samosprávami a odborovými zväzmi;

56. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby všetky delegácie EÚ mali vzdelaných a kvalifikovaných zamestnancov, ktorí budú aktívne pripravení podporovať a realizovať partnerstvá s aktérmi zo súkromného sektora; konštatuje, že odhodlanie urýchliť spoločné využívanie kancelárií EIB v delegáciách EÚ je krokom správnym smerom; vyzýva Komisiu, aby v tejto záležitosti uplatňovala najlepšie postupy členských štátov, ktorých ambasády sú pre aktérov zo súkromného sektora zvyčajne prvým kontaktným miestom;

57. vyzýva Komisiu, aby prejavila silnejšie odhodlanie, pokiaľ ide o využitie jej politického postavenia a hľadanie spôsobov dialógu vo vzťahu k vládam partnerských krajín a miestnym orgánom, s cieľom podporovať väčšiu a pozitívnejšiu interakciu so súkromným sektorom; zdôrazňuje skutočnosť, že dokumenty o stratégii krajiny, národné indikatívne programy a rozpočtová podpora môžu byť najcennejšími nástrojmi na presadzovanie reforiem podnikateľského prostredia v partnerských krajinách a podporu vnútroštátnej industrializácie; odporúča, aby EÚ podporila akčný plán UNCTAD pre investovanie do cieľov trvalo udržateľného rozvoja; upozorňuje na skutočnosť, že navrhovanie, štruktúrovanie a vykonávanie VSP je náročné a komplexné úsilie a ich úspech takisto závisí od priaznivého prostredia, v ktorom pôsobia;

58. zdôrazňuje, že zodpovednosť za účinné spoločné opatrenia nenesú len darcovia a zapojené podniky, ale aj partnerské vlády; vyzýva EÚ, aby pracovala na posilňovaní budovania kapacít partnerských krajín na posudzovanie toho, kedy je vhodné zapojiť sa do projektov VSP; zdôrazňuje, že dobrá správa vecí verejných, právny štát, rámec reformy podnikového sektora, protikorupčné opatrenia, riadenie verejných financií a účinné verejné inštitúcie majú prvoradý význam pre rozvoj investícií, inovácií a súkromného sektora;

Štvrtok 14. apríla 2016

59. žiada, aby sa kládol väčší dôraz na zlepšenie koordinácie darcov a spoločné programovanie a aby v centre pozornosti stálo dosahovanie merateľných výsledkov a výstupov rozvoja s cieľom zabezpečiť čo najväčší dosah rozvojovej politiky EÚ, ako aj úplnú zodpovednosť za výdavky na rozvoj;

o

o o

60. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Komisii, Rade, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, konferencii UNCTAD, organizácii UNIDO a skupine odborníkov na vysokej úrovni pre program na obdobie po roku 2015.
